

extra

C

Wat ga je doen?

Je oefent met het gezegde van een zin.

naam:

datum:

Uitleg

illustraties: Fleur van der Weel

Het onderwerp in een zin zegt altijd 'wie er iets doet'.
Alle werkwoorden in de zin zeggen samen wat het onderwerp doet.
Alle werkwoorden samen heten daarom het *gezegde*.

Een van de werkwoorden van het gezegde is de persoonsvorm.
Dit werkwoord staat in de vorm die bij de persoon (of het dier of het ding) past.
Staat de persoon (of het dier of het ding) in het enkelvoud, dan staat ook de persoonsvorm in het enkelvoud.
Staat de persoon (het of dier of het ding) in het meervoud, dan staat ook de persoonsvorm in het meervoud.

De persoonsvorm staat meestal naast het onderwerp.

spelen
doen
eten

Hé onderwerp, wij vertellen wat jij doet!

Ja, maar ik bepaal jullie vorm.

Aan de slag

1 Lees de zin en beantwoord de vragen.

Mijn vriendin en ik hebben veel spullen op de rommelmarkt verkocht.

- a. Wie doen er iets in deze zin? _____
- b. Hoe noem je 'wie iets doet'? _____
- c. Welke twee werkwoorden staan er in de zin? _____
- d. Deze werkwoorden zeggen wat het onderwerp doet.

Deze werkwoorden samen noemen we _____.

2 Kleur het gezegde geel.

Een oude man wil zijn tuin ompspitten.
Maar dit werk is te zwaar voor hem.
Daarom heeft zijn zoon het elk jaar voor hem gedaan.
Maar dit jaar kan dit niet.
Zijn zoon zit opgesloten in de gevangenis.
Hij had een roofoverval gepleegd.
De man schrijft een brief aan zijn zoon:
'Lieve zoon ik mis je verschrikkelijk.
Ik kan dit jaar geen groenten verbouwen.
Er is niemand die mijn tuin kan ompspitten.'
Een paar dagen later krijgt hij een brief.
Daarin staat het volgende geschreven:
Je moet niet graven in de tuin.
Ik heb mijn buit in de tuin verstoppt.

naam:

datum:

Aan de slag

3 Maak de zinnen vragend.

Bewakers in de gevangenis hebben de brief van de zoon gelezen.

Ze sturen de politie naar zijn vader.

De politie wil de hele tuin om gaan woelen.

Na twee dagen graven hebben ze de buit nog niet gevonden.

Dan krijgt de vader nog een brief uit de gevangenis.

Hopelijk is uw tuin nu helemaal omgespit.

Iets anders kon ik niet voor u doen.

4 Onderstreep in de vragende zinnen van opdracht 3 de persoonsvorm.

Zet een golflijn onder 'wie het doet'.

5 Beantwoord de vragen.

a. Waar staat de persoonsvorm in de vragende zinnen? _____

b. Welk zinsdeel staat er overal naast de persoonsvorm? _____

6 Kleur in de vragende zinnen van opdracht 3 het gezegde geel.

7 Lees de zinnen. Hoeveel werkwoorden zitten erin?

Schrijf het aantal achter elke zin.

aantal werkwoorden

a. Ik zou je graag nog eens willen ontmoeten. _____

b. Ik heb je al lange tijd niet meer gezien. _____

c. Zullen we iets voor volgende week afspreken? _____

d. Dan kom ik wel naar je toe. _____

8 Kleur het gezegde in de zinnen van opdracht 7 geel.

